«Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή» (Ἰωάν. ιδ΄ 6).

ΖΩΗ

«Τὰ ῥήματα, ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, πνεῦμά ἐστι καὶ ζωή ἐστι» (Ἰωάν. ϛ΄ 63).

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἔτος ΚΕ΄. — Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἰανουαρίου 1935 — Ἀριθ. 1171

ΠΟΛΥΤΙΜΟΣ Η ΑΞΙΑ ΤΟΥ

Ὁ συνετός, ὁ φρόνιμος, ὁ μετρημένος λόγος εἶνε στολισμὸς πολύτιμος. Στολισμὸς πολύτιμος δι᾽ ἐκεῖνον, ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ὁποίου ἐξέρχεται. Ἀλλὰ καὶ στολισμὸς πολύτιμος καὶ δι᾽ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος τὸν ἀκούει, τὸν προσέχει καὶ τὸν ἐγκολπώνεται. «Εἰς ἐνώτιον χρυσοῦν καὶ σάρδιον πολυτελὲς δέδεται, λόγος σοφὸς εἰς εὐήκοον οὖς», λέγει ὁ σοφὸς Σολομῶν (Παροιμ. κε΄ 12). Μὲ ἄλλας λέξεις τὸ «εὐήκοον οὖς», τὸ αὐτὶ ποὺ εἶνε πρόθυμον καὶ εὐδιάθετον νὰ ἀκούσῃ προσεκτικὰ καὶ νὰ δεχθῇ βαθειὰ τὸν σοφὸν καὶ συνετὸν λόγον, τὸ εὑρίσκει ὁ σοφὸς Σολομῶν τόσον πολὺ στολισμένον, ὡσὰν νὰ ἐκρεμᾶτο ἐπάνω του «ἐνώτιον χρυσοῦν», ἕνα χρυσὸ σκουλαρίκι, δεμένον μὲ «σάρδιον πολυτελές», μὲ πέτραν μεγάλης ἀξίας.

Μὴ σοῦ φαίνεται περίεργον, ἀναγνῶστά μου. Ἕνα κόσμημα πολύτιμον ἔχει τὴν ἀξίαν ἐπάνω του. Καὶ εἰς ὅποιον τράχηλον ἢ μέλος ἂν κρεμασθῇ, πάντοτε μένει κόσμημα πολύτιμον. Καὶ χάμω εἰς τὸ χῶμα ἐὰν τὸ εὕρῃς πεταγμένον, ἡ ἀξία του δὲν ἔχει ἐλαττωθῇ. Ζημιωμένος μένει μόνον ἐκεῖνος, ποὺ τὸ ἐπέταξεν ἢ τὸ περιεφρόνησεν. Ἀναμφιβόλως δὲ ὁ ἄλλος, ποὺ εἰξεύρει τὴν ἀξίαν του, σπεύδει νὰ τὸ περιμαζεύσῃ, θεωρεῖ τὸν ἑαυτόν του τυχηρὸν διὰ τὸ εὕρημά του.

Ἕνα μπριλλάντι ἐπὶ παραδείγματι ἢ ἕνα μεγάλο πολύτιμο μαργαριτάρι εἰμπορεῖ νὰ πεταχθῇ καὶ εἰς τοὺς δρόμους ἀπὸ ἕνα μικρὸ καὶ ἀνόητο παιδί, ἢ ἀπὸ κἄποιον βάρβαρον καὶ ἀπολίτιστον, ποὺ δὲν εἰξεύρουν τὴν ἀξίαν του. Ὁ ἔμπορος ὅμως, ποὺ ξεύρει τί ἀξίαν ἔχει εἰς τὴν ἀγορὰν ἡ μικρὰ αὐτὴ ἀλλὰ πολύτιμος πέτρα, θὰ σκύψῃ νὰ τὴν πάρῃ μὲ πολλὴν χαράν, μακαρίζων τὴν ὥραν, ποὺ τοῦ ἔφερεν εἰς τὰ χέρια ἕνα τέτοιον εὕρημα. Καὶ τὸ μικρὸν ἐκεῖνο μπριλλάντι, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ὁ ἄγριος ἐπροτιμοῦσεν ἴσως ἕνα κογχύλιον καὶ τὸ μικρὸ παιδὶ ἕνα ἁγιοβασιλειάτικο παιγνίδι, εἰς τὸ αὐτὶ ἢ εἰς τὸ χέρι τοῦ ἐμπόρου ἢ τῆς κυρίας, ποὺ ξεύρει τὴν ἀξίαν του, γίνεται πολύτιμον κόσμημα, δακτυλίδι ἢ βραχιόλι ἢ σκουλαρίκι μεγάλης ἀξίας.

Ποῖον εἶνε τώρα τὸ πολύτιμον κόσμημα, τὸ ὁποῖον δὲν τὸ ἐκτιμοῦν ὅλοι, ἀλλὰ τὸ ὁποῖον ὅπου καὶ ἂν εὑρεθῇ καὶ ὅπου καὶ ἂν κρεμασθῇ φέρει πραγματικὸν στολισμόν, εἰμπορεῖ καθένας νὰ καταλάβῃ ἐξ ὅσων ἐλέχθησαν καὶ προηγουμένως. Εἶνε ὁ λόγος ὁ συνετός, ὁ φρόνιμος, ὁ μετρημένος· ὁ λόγος τῆς ἀληθείας, ποὺ παρηγορεῖ, ποὺ νουθετεῖ, ποὺ φωτίζει, ποὺ σωφρονίζει, ποὺ ἐλευθερώνει. Ὁ λόγος αὐτὸς φέρει πάντοτε τὴν ἀξίαν του μέσα του, καὶ εἴτε τὸν εὕρῃς εἰς κἄποιο στόμα, ποὺ τὸν λέγει, εἴτε εἰς κἄποιο αὐτί, ποὺ τὸν ἀκούει καὶ τὸν δέχεται, εἶνε κόσμημα καὶ φέρει στολισμόν. Στολισμὸν εἰς ἐκεῖνον, ποὺ τὸν λέγει, ὄχι βέβαια ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλ᾽ ὡς περίσσευμα τῆς καρδίας του, εἰς τὴν ὁποίαν πλημμυρεῖ καὶ τὴν ὁποίαν ἀνεγέννησεν ὁ λόγος αὐτός. Στολισμὸν ἀκόμη καὶ εἰς ἐκεῖνον, ποὺ τὸν ἀκούει, πάλιν ὄχι ἁπλῶς καὶ ὡς ἦχον λέξεων, ὁ ὁποῖος ἐμβαίνει εἰς τὸ ἕνα αὐτὶ διὰ νὰ βγῇ ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἀλλὰ διὰ νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὰ βάθη τοῦ ἐσωτερικοῦ του καὶ διὰ νὰ καταλάβῃ τὴν καρδίαν του καὶ τὴν θέλησίν του.

Στολισμὸν καὶ πλοῦτον καὶ εὐμορφιάν, τὰ ὁποῖα ἴσως δὲν ἀντιλαμβάνονται οὐδὲ ἐκτιμοῦν ὅλοι· τὰ ὁποῖα πιθανῶς μερικοὶ καὶ περιφρονοῦν. Τί σημασίαν ὅμως ἔχει αὐτό; Μήπως καὶ τὸ μικρὸν παιδίον, ποὺ δὲν εἶνε εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν ἀξίαν ἑνὸς ἀδάμαντος πολυτίμου, δὲν θὰ ἄφηνεν αὐτὸν ἀδιαφόρως νὰ τοῦ πέσῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας; Μήπως καὶ ἕνας ἀγρότης, ποὺ διὰ πρώτην φορὰν βλέπει εἰς τὴν ζωήν του κἄποιο πήλινον, ἀλλὰ ἀρχαῖον ἀγαλμάτιον, τὸ ὁποῖον τὸ ἄροτρόν του ἔφερεν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, δὲν θὰ τὸ ἀπορρίψῃ ὡς ἄχρηστον σύντριμμα κεραμιδιοῦ; Ἐὰν οἱ ἄνθρωποι εἶνε ἀνόητοι καὶ ἐσκοτισμένοι, ὥστε πολλοὶ ἐξ αὐτῶν νὰ μὴ ἐννοοῦν τὴν πολύτιμον ἀξίαν τοῦ λόγου τῆς ἀληθείας καὶ τῆς θείας σοφίας, δὲν παύει δι᾽ αὐτὸ ὁ λόγος αὐτὸς νὰ ἔχῃ τὴν ἀτίμητον ἀξίαν του καὶ δὲν παύει νὰ ἀποτελῇ κόσμημα πολύτιμον τόσον διὰ τὸ στόμα, ποὺ τὸν λαλεῖ, ὅσον καὶ διὰ τὸ αὐτί, ποὺ τὸν ἀκούει.

ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΞΕΩΣ

4. Αἱ παραλλαγαὶ καὶ οἱ νόμοι τῶν Quetelet, Vilmorin καὶ Johansen. Καὶ ὅτι μὲν αἱ παραλλαγαὶ δὲν δύνανται νὰ δημιουργήσωσιν ἕτερον εἶδος ἐπεβεβαιώθη καὶ ὑπὸ ἄλλων παρατηρήσεων, αἵτινες ὡδηγη-

σαν εἰς τὴν ἀνακάλυψιν νόμων σταθερῶν, δεσποζόντων εἰς τὴν κληρονομικότητα τούτων. Οὕτως ἔχομεν τὸν νόμον τοῦ Quetelet, κατὰ τὸν ὁποῖον πάντα τὰ πρὸς ἕνα οἱονδήποτε χαρακτῆρα παραλλάσσοντα εἴδους τινὸς κατατάσσονται περὶ μέσον τινὰ τύπον καὶ αἱ διαφοραὶ ἀπὸ τοῦ μέσου τούτου τύπου εἶνε τοσούτῳ σπανιώτεραι, ὅσῳ περισσότερον μεμακρυσμέναι ἀπ' αὐτοῦ τυγχάνουν. Ἐπὶ πλέον δὲ καὶ τὸν ὑπὸ τῶν Vilmorin καὶ Johansen καθορισθέντα νόμον τῆς παλινδρομήσεως, κατὰ τὸν ὁποῖον οἱ ἀπόγονοι τείνουσι νὰ ἐπανέλθωσι πρὸς τὸν μέσον τύπον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου οὕτω παρουσιάζονται μεμακρυσμένοι ὀλιγώτερον ἢ οἱ γονεῖς των.

Πρὸς ἀποσαφήνισιν τῆς ἐννοίας τῶν νόμων τούτων ἂς λάβωμεν ὡς παράδειγμα τὴν ἐσοδείαν κήπου τινός, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐσπάρησαν φασίολοι. Ἐὰν κατατάξωμεν τοὺς φασιόλους τούτους κατὰ τὰ διάφορα μεγέθη αὐτῶν, θὰ εὕρωμεν μέσον τι μέγεθος, τὸ ὁποῖον ἔχουσιν ὁ μεγαλείτερος ἀριθμὸς τῶν φασιόλων. Παραπλεύρως θὰ ἔχωμεν δύο ἕτερα μεγέθη, ὀλίγον τι διαφέροντα τοῦ μέσου μεγέθους, ἓν μεγαλείτερον καὶ ἕτερον μικρότερον, εἰς ἑκάτερον τῶν ὁποίων περιλαμβάνεται ἀρκετὸς μὲν ἀριθμὸς φασιόλων οὐχὶ ὅμως ἴσος πρὸς τὸν τοῦ μέσου μεγέθους. Πλησίον ἑκάστου τῶν μεγεθῶν τούτων τοποθετοῦμεν ἤδη τοὺς νέους σωροὺς ἀκόμη μεγαλειτέρων καὶ μικροτέρων φασιόλων, οἵτινες ὅμως περιέχουσιν ἀριθμὸν πολὺ μικρότερον, τόσῳ μικρότερον, ὅσῳ ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τοῦ μέσου μεγέθους εἶνε μεγαλειτέρα. Οὕτω ἐὰν ἐπὶ παραδείγματι ἔχωμεν ἐν συνόλῳ ἑκατὸν φασιόλους, περίπου οἱ τεσσαράκοντα θὰ εὑρεθῶσιν ἔχοντες τὸ μέσον μέγεθος, ἀνὰ εἴκοσι πέντε περίπου θὰ εἶνε κατά τι μικρότεροι ἢ μεγαλείτεροι τοῦ μέσου μεγέθους· θὰ εὕρωμεν ἴσως ἕνα ἢ δύο ἐκτάκτως μέγαν καὶ ἐκτάκτως μικρόν· καὶ οἱ ὑπόλοιποι κατανέμονται εἰς ἐνδιάμεσά τινα μεγέθη. Ἔχομεν οὕτω παραλλαγὰς ὡς πρὸς τὸ μέγεθος, αἵτινες ὅσῳ μεγαλείτεραι εἶνε ἐν σχέσει πρὸς τὸ μέσον μέγεθος, τόσῳ καὶ σπανιώτεραι καὶ ὀλιγαριθμώτεραι.

Ἐὰν ἤδη λάβωμεν τοὺς ἐκτάκτως μικροὺς ἢ ἐκτάκτως μεγάλους φασιόλους καὶ σπείρωμεν αὐτοὺς μεμονωμένως, τί θὰ συμβῇ; Δὲν θὰ δημιουργηθῇ νέα φυλὴ φασιόλων, ἀλλὰ διαπιστοῦται εὐθὺς ὁ λεγόμενος νόμος τῆς παλινδρομήσεως. Οἱ ἐκτάκτως μικροὶ καὶ ἐκτάκτως μεγάλοι φασίολοι θὰ παραγάγωσιν ἀπογόνους, οἵτινες θὰ ἀπέχωσιν ἀπὸ τὸ μέσον μέγεθος τῶν φασιόλων ὀλιγώτερον παρ' ὅσον οἱ γονεῖς των καὶ μετά τινας σπορὰς ἡ παλινδρόμησις θὰ εἶνε τελεία, ἀρκεῖ εἰς τὴν καλλιέργειαν νὰ λαμβάνωνται καθαραὶ σειραί. Οὕτω αἱ παραλλαγαὶ παρουσιάζονται κυμαινόμεναι ἐντὸς ὡρισμένων ὁρίων καὶ τὸ εἶδος ἐν αὐταῖς παρουσιάζεται ὡς ζυγός τις ταλαντευόμενος μὲν ἐλαφρῶς ἀλλὰ πάντοτε καὶ σταθερῶς διατηρῶν τὴν ἰσορροπίαν αὐτοῦ. Ἐκ τῶν παραλλαγῶν λοιπὸν ὀρθῶς παρατηρεῖ ὁ de Vries δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ παραχθῇ νέον εἶδος, διότι ἐν τῇ δευτέρᾳ ἢ τῇ τρίτῃ γενεᾷ γίνεται παλινδρόμησις καὶ τῶν μεγαλειτέρων παραλλαγῶν εἰς τὸν μέσον χαρακτῆρα τοῦ εἴδους.

ΛΑΪΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΓΡΑΦΗΝ

Η ΚΙΒΩΤΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΤΥΡΙΟΥ

Πρώτη ἀπὸ ὅλα κατὰ διαταγὴν τοῦ Θεοῦ ἔπρεπε νὰ ἑτοιμασθῇ «ἡ κιβωτὸς τοῦ μαρτυρίου». Δηλαδὴ μία κασέλα ἀπὸ ξύλο ποὺ δὲν σαπίζει, ἡ ὁποία θὰ εἶχε μάκρος δυόμισυ πῆχες, φάρδος μιάμιση πήχη καὶ ὕψος ἄλλη μιάμιση πήχη. Μὰ ἡ κασέλα αὐτὴ θὰ ἦταν πολύτιμος ἀναλόγως καὶ τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ, γιὰ τὸν ὁποῖον θὰ ἐχρησίμευε. Δηλαδὴ θὰ ἦταν σκεπασμένη ἀπ' ἔξω καὶ ἀπὸ μέσα μὲ χρυσάφι καθαρὸ καὶ θὰ εἶχε καὶ τέσσεραις χαλκάδαις στρογγυλαῖς στερεωμέναις εἰς τὰ τέσσερά της ἄκρα, χρυσαῖς καὶ αὐταῖς. Καὶ μέσα εἰς τῆς χαλκάδαις αὐταῖς θὰ ἦσαν στερεωμένα δύο ξύλα ἐπιχρυσωμένα καὶ αὐτά, ποὺ θὰ ἐχρησίμευαν γιὰ νὰ πιάνουν καὶ νὰ σηκώνουν τὴν κιβωτὸν αὐτὴν καὶ νὰ τὴν μεταφέρουν, ὅταν θὰ ἐχρειάζετο, ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος εἰς τὸ ἄλλο.

Τώρα γιατί ἡ κιβωτὸς αὐτὴ ὠνομάσθηκεν ἀπὸ τὸν Θεὸν «κιβωτὸς τοῦ μαρτυρίου», σοῦ τὸ ἐξηγεῖ, ἀδελφέ μου, αὐτὸς ὁ Κύριος μὲ ἐκεῖνα, ποὺ εἶπεν εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐξηγῶντας τὸν προορισμὸν τῆς κιβωτοῦ ταύτης. «Καὶ ἐμβαλεῖς, εἶπεν, εἰς τὴν κιβωτὸν τὰ μαρτύρια, ἃ ἂν δῶ σοι» (Ἐξόδ. κε' 16). Θὰ βάλῃς μέσα εἰς τὴν κιβωτὸν τὰ μαρτύρια, ποὺ θὰ σοῦ δώσω. Καὶ λέγει ἐδῶ μαρτύρια ὁ Θεός, κυρίως τὸν νόμον Του, τὰς δέκα ἐντολὰς ποὺ θὰ τὰς ἔδινεν εἰς τὸν Μωϋσῆν χαραγμένας κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους εἰς δύο πλάκας. Τὸν λέγει δὲ μαρτύριον καὶ μαρτύρια, γιατί μὲ τὸν νόμον αὐτὸν ὁ Θεὸς ἐμαρτύρει καὶ ἐφανέρωνε τὸ θέλημά Του. Ὁ νόμος αὐτὸς ἐμαρτύρει τότε εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας καὶ μαρτυρεῖ καὶ μέχρι σήμερον εἰς τὸν καθένα μας, τί πρέπει νὰ πράττωμεν καὶ τί χρεωστοῦμεν νὰ ἀποφεύγωμεν. Μαρτυρεῖ ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ τὸ θέλημά Του, ποὺ πρέπει νὰ φυλάττωμεν. Μαρτυρεῖ ἀκόμη εἰς τὸν καθένα μας, σὰν μάρτυρας ἀδιάψευστος, ὅλαις τῆς παραβάσεις ποὺ θὰ κάμωμεν καὶ θὰ εἶνε, σὰν νὰ ποῦμεν, ἕνας ἀδυσώπητος καὶ σκληρὸς κατήγορος καὶ εἰσαγγελεὺς ποὺ θὰ μᾶς φωνάζῃ: Αἴ! ἄνθρωποι, εἶσθε παραβάται· φροντίσατε νὰ συμμορφωθῆτε.

Μὰ ἀκόμη ἐμαρτυροῦσαν ἡ πλάκες αὐταῖς τοῦ νόμου καὶ μίαν ἰδιαίτερην πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Ἰσραήλ. Ἐμαρτυροῦσαν, ὅτι ὁ Θεὸς ἐνδιεφέρθη τόσον πολὺ νὰ γνωρίσῃ ὁ Ἰσραὴλ τὸν νόμον Του, ὥστε κατ' εὐθεῖαν μὲ τρόπον ὑπερφυσικὸν ἑτοίμασε τῆς θεοχάρακταις ἐκείναις πλάκαις. Τὸ ἐξαιρετικὸν αὐτὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἰδιαιτέραν πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ θὰ ἐμαρτυροῦσαν ἀκόμη καὶ κάτι ἄλλα δευτερεύοντα μαρτύρια, ποὺ θὰ ἐτοποθετοῦντο μέσα εἰς τὴν κιβωτὸν αὐτήν, κοντὰ εἰς τῆς θεοχάρακταις πλάκαις. Καὶ αὐτὰ ἦσαν μία στάμνα χρυσῆ γεμάτη ἀπὸ μάννα, ποὺ διετηρεῖτο ἐκεῖ ἐπὶ μακροὺς αἰῶνας φρέσκο καὶ ἀβλαβές, μολονότι καθὼς ξεύρεις τὸ ἄλλο μάννα ἐβρωμοῦσε καὶ ἐσκουλήκιαζεν, ἐὰν ἔμενε γιὰ τὴν ἄλλην ἡμέραν. Ἦταν ἀκόμη ἐκεῖ καὶ ἡ ράβδος τοῦ Ἀαρών, ἡ ὁποία μολονότι ἦταν ξερὴ ὁλότελα, ἐν τούτοις, ὅπως θὰ εἴπωμεν παρακάτω, εἰς μίαν περίστασιν ἐβλάστησε κατὰ τρόπον ὑπερφυσικόν. Καὶ ἡ στάμνα μὲ τὸ μάννα καὶ ἡ ράβδος τοῦ Ἀαρὼν ἦσαν καὶ αὐτὰ μαρτύρια, γιατί ἐμαρτυροῦσαν ἡ μὲν στάμνα τὴν ἰδιαιτέρην πρόνοιαν, ποὺ ἔλαβεν ὁ Θεὸς γιὰ τοὺς Ἰσραηλίτας, τοὺς ὁποίους ἐ-

Ἀρχιμ. † ΕΥΣΕΒΙΟΥ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Β΄ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

Εἰς τὸ δεύτερον τοῦτο τμῆμα τῆς ἐπιστολῆς, τὸ ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ παρόντος κεφαλαίου καὶ ἐκτεινόμενον μέχρι τοῦ ἐπιλόγου τῆς ἐπιστολῆς (δ΄ 8), ὁ θεῖος ἀπόστολος ἐκθέτει προφητικῶς τὴν κρίσιμον κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ περιέλθῃ ἡ ἐκκλησία (γ΄ 1—9) καὶ προτρέπει τὸν Τιμόθεον, ἵνα ἐμμένῃ εἰς τὴν ἀλήθειαν μετὰ θάρρους καὶ ζήλου ὑπερασπιζόμενος αὐτὴν (γ΄ 10—δ΄ 8).

1. «Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποί».

Εἴξευρε δὲ καλὰ τοῦτο, ὅτι δηλαδὴ κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας θὰ εἶνε καιροὶ δύσκολοι καὶ ἐπικίνδυνοι.

«γίνωσκε». Οὐχὶ ἁπλῶς μάθε. Διότι ἀναμφιβόλως οὐχὶ διὰ πρώτην φορὰν ὁμιλεῖ περὶ τούτου ὁ ἀπόστολος εἰς τὸν Τιμόθεον (πρβλ. καὶ Α΄ Τιμοθ. δ΄ 1). Δὲν πρόκειται περὶ ἀληθείας τὸ πρῶτον γνωστοποιουμένης εἰς τὸν Τιμόθεον, ἀλλ' ἐκ προτέρου γνωστῆς. Τὸ ***«γίνωσκε»*** λοιπὸν θὰ ἑρμηνεύσωμεν, κατάλαβε καλά, εἴξευρε καλά· αἰσθάνθητι βαθειά, ὥστε νὰ μὴ τὸ λησμονῇς.

«ἐν ἐσχάταις ἡμέραις». Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐννοήσωμεν ὑπὸ τὰς ἐσχάτας ἡμέρας, τὰς ἡμέρας τὰς προηγηθησομένας τῆς δευτέρας παρουσίας, ὅπως τινὲς τῶν νεωτέρων ἑρμηνευτῶν ὑπεστήριξαν, ἐκλαβόντες ὅτι ὁ Παῦλος ἐθεώρει ἐπικειμένην τὴν δευτέραν παρουσίαν. Ἐσχάτας ἡμέρας δύναται νὰ σημαίνῃ καὶ τὸν τελευταῖον αὐτὸν καιρὸν ἐν σχέσει πρὸς τὸν χρόνον καθ' ὃν ἔζη ὁ ἀπόστολος· εἰς τὸ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἐγγὺς μέλλον, ὡς καὶ ἐν Α΄ Τιμοθ. δ΄ 1 καὶ ἐν Ἑβρ. α΄ 1. Οἱ ἑρμηνεύσαντες τὴν φράσιν ὡς ἀναφερομένην εἰς τοὺς τῆς δευτέρας παρουσίας χρόνους, διακρίνουσιν ἐνταῦθα εἶδός τι παραθέσεως ἐλευθέρας ἐκ τῶν ἐν τοῖς εὐαγγελίοις ἐσχατολογικῶν λόγων τοῦ Κυρίου (Μάρκ. ιγ΄ 19· Ματθ. κδ΄ 12).

«χαλεποί». Δύσκολοι, βαρεῖς, ἐπικίνδυνοι. Δι' ὅλους μὲν τοὺς χριστιανούς, ἀλλὰ πρὸ παντὸς διὰ τοὺς διδασκάλους καὶ λειτουργοὺς τῆς Ἐκκλησίας· διὰ τὸν «δοῦλον τοῦ Κυρίου»· θὰ εἶνε δὲ χαλεποὶ οὐχὶ καθ' ἑαυτούς, ἀλλὰ «ἀπὸ τῶν ἐν αὐτοῖς γινομένων χαλεπῶν ἔργων, ἤτοι πάνυ δεινῶν καὶ πονηρῶν» (Ζυγ.).

2. «Ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι».

Διότι θὰ εἶνε οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι ἀγαπῶντες μόνον τὸν ἑαυτόν του ἕκαστος, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, κομπορρημονοῦντες διὰ τὰ πλούτη των, ὑπερήφανοι περιφρονοῦντες τοὺς μὴ ἔχοντας, βλάσφημοι, ἀπειθεῖς εἰς τοὺς γονεῖς, ἀχάριστοι, ἀσεβεῖς μὴ ἔχοντες ἱερὸν καὶ ὅσιον.

«φίλαυτοι», «φιλοῦντες μόνον ἑαυτούς, ἀλλ' οὐ καὶ τοὺς ἀδελφούς.... ἑαυτῶν μόνων φροντίζοντες, ἀλλ' οὐ καὶ τῶν ἄλλων» (Ζυγ.). Προτάσσει δὲ ὅλων τῶν παθῶν τὴν φιλαυτίαν, διότι «τοῦτο ἡ ρίζα τῶν κακῶν» (Οἰκ.). Πράγματι ὁ φίλαυτος ὡς κέντρον τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ζωῆς αὐτοῦ δὲν ἔχει τὸν Θεόν, ἀλλὰ τὴν θέσιν τοῦ Θεοῦ καταλαμβάνει τὸ ἐγώ του. Οὕτω πᾶσα ἔννοια καθήκοντος εἴτε πρὸς τὸν Θεὸν εἴτε πρὸς τὸν πλησίον ἐξαφανίζεται.

«φιλάργυροι». «Ὁ φίλαυτος ἔσται καὶ φιλάργυρος» (Ζυγ.). Ἡ φιλαργυρία εἶνε θυγάτηρ καὶ οἱονεὶ ὑποδιαίρεσίς τις τῆς φιλαυτίας, διότι ὁ θεραπεύων τὸ ἐγώ του φέρεται φυσικὰ καὶ πρὸς τὴν δίψαν τοῦ ἀργυρίου, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ δύναται νὰ ἱκανοποιῇ τὰς ἀχορτάστους τοῦ ἐγὼ ὀρέξεις.

«ἀλαζόνες». «Ὁ φιλάργυρος ἔσται καὶ ἀλαζών, ἤτοι μεγάλαυχος» (Ζυγ.). Ἐν τῇ ἀλαζονίᾳ ὑπάρχει συνήθως καὶ ἡ ἔννοια τοῦ κομπασμοῦ, τῆς περιαυτολογίας καὶ καυχήσεως (πρβλ. Ἰακώβ. δ΄ 16 «καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονίαις ὑμῶν»).

«ὑπερήφανοι». Ὑψοῦντες ἑαυτοὺς ὑπὲρ τοὺς ἄλλους καὶ περιφρονοῦντες αὐτούς. «Ὑπερηφάνους λέγει τοὺς κατὰ τῶν οὐκ ἐχόντων, ἐφ' οἷς ἔχουσι φυσιουμένους» (Οἰκ.).

«βλάσφημοι». Οἱ παλαιότεροι τῶν ἑρμηνευτῶν βλασφήμους ἐνόησαν ἐκείνους, τοὺς ὁποίους καὶ ἡμεῖς σήμερον, ἤτοι τοὺς περιυβρίζοντας ἀσεβῶς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ ἱερά. Πιθανώτερον ὅμως εἶνε, ὅτι ἐννοεῖ ὡς καὶ ἐν Α΄ Τιμοθ. ϛ΄ 4 τοὺς καθ' οἱονδήποτε τρόπον κακολογοῦντας καὶ διὰ τῆς γλώσσης παρεκτρεπομένους.

«ἀνόσιοι», πρβλ. Α΄ Τιμοθ. α΄ 9. Οἱ μὴ ἔχοντες ὅσιον, τοὺς ὁποίους καὶ βεβήλους καλεῖ ἐκεῖ· οἱ ἀνίεροι· οἱ ἀσεβεῖς κατὰ τὸν Ἀμβρόσιον (impii).

ἔθρεψεν εἰς τὴν ἔρημον βρέχοντας ψωμὶ ἀπὸ τὸν οὐρανόν· ἡ δὲ ῥάβδος τοῦ Ἀαρὼν ἐμαρτυροῦσε, καθὼς θὰ ἴδωμεν, ὅτι μόνον ἡ φυλὴ τοῦ Λευῒ ἐδικαιοῦτο νὰ ὑπηρετῇ καὶ νὰ λειτουργῇ τὸν Θεὸν καὶ καμμία ἄλλη φυλὴ δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ προβάλῃ ἀξίωσιν ἐπὶ τῆς ἱερωσύνης τῶν Ἰουδαίων.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΖΩΗΣ"

		Τιμὴ Δρχ.	Ταχ. Ἐσωτ.
Ἡ Ἁγία Γραφή, ἤτοι:			
1) Ἡ Καινὴ Διαθήκη,	χαρτόδετος	15	9
	πανόδετος	18	9
	πολυτελ. » χρυσωμένη	50	9
	δερματ. ἐντὸς κυτίου »	80	9
2) Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη,	ἄδετος	100	20
	πανόδετος	130	27
	δερματίνη	150	27

ἐγκεκριμένη ὑπὸ τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Διὰ τὴν κατανόησιν τῶν λόγων τοῦ Ἀπ. Παύλου συνιστῶμεν τὰς μέχρι τοῦδε ἐκδοθείσας εἰς δύο τεύχη ἑρμηνείας ὑπὸ † Ἀρχιμ. **Εὐσεβίου Ματθοπούλου:**

1) Εἰς τὴν πρὸς Ρωμαίους	ἄδετον	25	11
	πανόδετον	45	15
	δερματίνην	65	15
2) Εἰς τὴν πρὸς Γαλάτας, Ἐφεσίους, Φιλιππησίους, Κολοσσαεῖς καὶ 2 πρὸς Θεσσαλονικεῖς,	ἄδετον	25	15
	πανόδετον	45	18
	δερματίνην	65	19

Διὰ βιβλία ἐκκλησιαστικά, θρησκευτικά, θεολογικά, μουσικὰ καὶ ἐκδόσεις Συλλόγου ὠφελίμων βιβλίων ἀποταθῆτε εἰς Βιβλιοπωλεῖον ἡ «Ζωή», Ἱπποκράτους 3, Ἀθήνας.

ΜΕΤΑ ΤΑΣ ΕΟΡΤΑΣ

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Εἴδομεν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον τὸ ἐν Ναζαρὲτ σπίτι τῆς ἁγίας οἰκογενείας, εἰς τὸ ὁποῖον ἔζησεν ἀπὸ τῆς νηπιακῆς ἡλικίας μέχρι τοῦ τριακοστοῦ ἔτους ὁ ἐνανθρωπήσας Θεός, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Ἂς ἴδωμεν τώρα καὶ τὰ πρόσωπα, ποὺ ἀπετέλεσαν τὴν μοναδικὴν αὐτὴν εἰς τὸν κόσμον οἰκογένειαν· μοναδικὴν διὰ τὰς μυστηριώδεις καὶ ὑπεράνω τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεις, ποὺ συνέδεσαν τὰ μέλη της, καὶ διὰ τὴν ἄφθαστον ἀξίαν τῶν μελῶν τούτων. Ἀρχίζομεν δὲ ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα κατὰ τὴν ἡλικίαν.

Ὁ Ἰωσὴφ εἶναι τὸ πρῶτον. Δὲν εἶναι ὁ φυσικὸς πατέρας, δὲν εἶναι ὁ σύζυγος. Εἶναι εἰς μὲν τὰ ὄμματα τῶν ἀνθρώπων ὁ μνηστήρ, καὶ «ἐ ν ο μ ί ζ ε τ ο» ἀπὸ αὐτοὺς πατὴρ τοῦ Παιδίου, ὅπως λέγει ὁ ἱερὸς εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς (3. 23)· εἰς τὰ ὄμματα δὲ τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὴν πραγματικότητα εἶναι ὁ ὑπ' Αὐτοῦ διορισθεὶς ἐκπρόσωπός Του — προστάτης, φύλαξ ἄγγελος τῆς Παρθένου καὶ τοῦ Παιδίου. Ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ πτωχοῦ καὶ ταπεινοῦ τούτου τέκτονος τῆς Ναζαρὲτ τίθεται ὁ Δημιουργὸς τῆς κτίσεως, ὁ Κυβερνήτης τοῦ κόσμου, ὁ Προστάτης τῶν ἀπροστατεύτων, ὁ ὁποῖος ἐγεννήθη ἐπὶ τῆς γῆς ὡς παιδάκι ὀρφανὸν καὶ ἀπροστάτευτον! Ὁ οὐράνιος Πατέρας Του ἐπιβλέπει βεβαίως ἄνωθεν στοργικώτατα καὶ δύναται νὰ στείλῃ τάγματα ἀηττήτων ἀγγελικῶν δυνάμεων, διὰ νὰ προστατεύσουν τὸ «Παιδίον». Ἀλλ' ἀφοῦ ὁ Υἱὸς ηὐδόκησε νὰ συγκαταβῇ εἰς τοιοῦτο βάθος ταπεινώσεως, ὥστε νὰ γεννηθῇ παιδίον μιᾶς πτωχῆς κόρης, τὸ θέτει ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ πτωχοῦ, τοῦ θνητοῦ καὶ ἀδυνάτου, ἀλλ' ἐναρέτου καὶ ἁγίου Ἰωσήφ, εἰς ἀμοιβὴν τῆς ἀρετῆς του!

Ναί, τοῦτο ἀποτελεῖ τὸ ἐξαιρετικὸν χαρακτηριστικὸν προσὸν τοῦ Ἰωσήφ, ἡ ἀρετή του, ποὺ τὸν ἀναδεικνύει ὑπέροχον προσωπικότητα μέσα εἰς τὸν χριστιανικὸν κόσμον. Καὶ ἂν δὲν εἴχομεν ἄλλην μαρτυρίαν περὶ τῆς ἀρετῆς του, θὰ ἠμπορούσαμεν εὔκολα νὰ τὴν ἐννοήσωμεν ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι αὐτὸς ἐκ τῆς γενεᾶς του ἠξιώθη τῆς μεγάλης τιμῆς νὰ ἔχῃ ὑπὸ τὴν προστασίαν του τὸν ἐνανθρωπήσαντα Θεόν. Ἀλλ' ὁ Θεὸς διὰ τοῦ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ λόγου Του ἐπιμαρτυρεῖ τὴν ἀρετήν του μὲ μίαν, ἀλλ' ὑπερεπαρκῆ λέξιν, μὲ τὴν λέξιν: «δίκαιος»· δηλαδὴ «ἐνάρετος ἐν ἅπασιν», ἐξηγεῖ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, διότι τοιαύτην σημασίαν ἔχει εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφὴν ἡ λέξις «δίκαιος». Ἰωσήφ, λοιπόν, ὁ δίκαιος. Ἰδοὺ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῆς ἁγίας οἰκογενείας.

Καὶ ἐπειδὴ εἰς τὰ στενὰ ὅρια τοῦ παρόντος δὲν πρόκειται νὰ δώσωμεν πλήρη εἰκόνα ἑκάστου προσώπου, προχωροῦμεν εἰς τὸ δεύτερον.

Ἡ Μαρία εἶναι τὸ δεύτερον. Εἶνε ἡ μητέρα, ἡ μηδέποτε γενομένη σύζυγος, ἀλλὰ πάντοτε μείνασα παρθένος. Εἶναι ἡ μητέρα, ἡ ὁποία ἔδωκεν εἰς τὸν Υἱόν της ὅ,τι δίδει πᾶσα μητέρα εἰς τὸ ἔμβρυόν της μέχρι τῆς γεννήσεως καὶ εἰς τὸ νήπιόν της μέχρι τῆς ἀπογαλακτίσεως: τὸ αἷμα, τὸ μητρικὸν γάλα. Ἀλλὰ μυστηριώδης καὶ πρωτοφανὴς μητέρα, ποὺ συνέλαβε τὸ ἔμβρυον τοῦτο οὐχὶ κατὰ τὴν φυσικὴν τάξιν, ἀλλὰ κατὰ τρόπον μοναδικόν: ἐκ Πνεύματος Ἁγίου, τὸ ὁποῖον ἐνήργησεν ἐντὸς αὐτῆς θαυματουργικῶς τὴν σάρκωσιν τοῦ Θεοῦ Λόγου.

Δὲν χρειάζεται νὰ χαρακτηρίσωμεν ἡμεῖς τὴν ὑπέροχον προσωπικότητά της. Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον τὴν χαρακτηρίζει κατὰ τρόπον μοναδικόν· διότι δι' οὐδεμίαν ἄλλην γυναῖκα ὡμίλησεν οὕτω τὸ Πνεῦμα, ὅπως ὡμίλησε περὶ αὐτῆς διὰ τοῦ ἀγγέλου, διὰ τῆς Ἐλισάβετ, διὰ τοῦ στόματός της. Τὴν ὠνόμασε «κεχαριτωμένην», γεμάτην ἀπὸ χάριτας καὶ ἀρετάς. Τὴν ὠνόμασεν «εὐλογημένην ἐν γυναιξίν»· τὴν φράσιν δὲ ταύτην ἐπανέλαβεν ἡ Ἐλισάβετ, ὅταν «ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου», διότι μόνη ἡ Παρθένος Μαρία μεταξὺ ὅλων τῶν γυναικῶν τοῦ κόσμου ἔλαβε τὴν ἰδιαιτέραν καὶ μοναδικὴν εὐλογίαν νὰ γίνῃ Θεοτόκος. Ἐβεβαίωσεν, ὅτι ὁ Θεὸς «ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσίν» της, διότι ἡ ἀνεκτίμητος αὐτὴ ἀρετή, ἡ ταπείνωσις, ἑλκύει ὡς μαγνήτης ὅλας τὰς ἄλλας ἀρετάς. Καὶ διὰ τοῦτο ἠξιώθη τῆς ὑψίστης τιμῆς νὰ γίνῃ ἡ μητέρα τοῦ Σωτῆρος. Καὶ διὰ τοῦτο «ἐποίησεν αὐτῇ μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς» καὶ μακαρίζεται ἀπὸ πάσας τὰς γενεάς.

Ἀλλ' ὅσον οἱ ταπεινοὶ ὑψώνονται, τόσον ταπεινῶς εἰς τὸ καθῆκον προσηλώνονται. Ἡ Παρθένος Μαρία, ὅταν ὑψώθη εἰς τὴν ὑψίστην θέσιν νὰ γίνῃ μητέρα τοῦ Θεοῦ, δὲν ἐζήτησε νὰ κατοικήσῃ εἰς ἀνάκτορα καὶ νὰ ἀναθρέψῃ ἐκεῖ τὸν Διάδοχον τοῦ «θρόνου Δαβὶδ τοῦ πατρὸς Αὐτοῦ», ἀλλ' ἔμεινεν εἰς τὸ πτωχόσπιτον ἐκεῖνο τῆς Ναζαρέτ, ποὺ περιεγράψαμεν εἰς τὸ προηγούμενον. Εἰς τὸ σπίτι αὐτὸ ἐπέστρεφε κατάκοπος ὁ δίκαιος, ἀλλὰ πτωχὸς Ἰωσήφ, ἔπειτα ἀπὸ τὸ βαρὺ ἔργον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ σπίτι αὐτὸ εὑρίσκετο ἡ οἰκοκυρά, ἐπίσης κατάκοπος, πλὴν πρόθυμος νὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργον της, ἡ Μητέρα τοῦ παιδίου. Ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν ἐπερνοῦσεν ἐργαζομένη ὅλα τὰ ἔργα ποὺ ἔχει ἡ χωρικὴ οἰκοκυρά. Ἀπὸ τὰ χέρια της πρέπει νὰ τελειώσουν ὅλαι αἱ ἐργασίαι τοῦ σπιτιοῦ: ἀπὸ τὴν ἑτοιμασίαν τοῦ ψωμιοῦ — τὸ ὁποῖον αἱ οἰκοκυραὶ τῶν πόλεων θὰ πάρουν ἕτοιμον ἀπὸ τὸ ἀρτοπωλεῖον — καὶ τῶν ἄλλων δυσκόλων ἐργασιῶν μέχρι τῶν ἐλαφροτέρων, τοῦ ραψίματος καὶ τοῦ πλεξίματος.

Ὁ χιτὼν ἐκεῖνος ὁ «ἄρραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου», τὸν ὁποῖον ἐφόρει ὁ ἀγαπητὸς Υἱός της, ὅταν τὸν ἐσταύρωσαν, καὶ τὸν ὁποῖον ἐπῆραν οἱ στρατιῶται διὰ κλῆρου, θὰ ἦτο ἔργον ποὺ ἔγινεν ἀπὸ τὰ ἅγια χέρια της.

Μαζῆ δὲ μὲ ὅλας τὰς ἐργασίας τῆς οἰκοκυρᾶς καὶ τὸ ὑψηλὸν ἔργον τῆς τεκνοτροφίας! Τὸ ἅγιον νήπιόν της, τὸ «Παιδίον», ἦτο τὸ πρόσωπον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ἀφιερώσῃ τὰς πλέον στοργικὰς φροντίδας τῆς μητρικῆς περιποιήσεως. Δὲν ἦτο βεβαίως παιδί, ποὺ παρεῖχεν ἐνοχλήσεις μὲ τὰς ἰδιοτροπίας του, ἀλλ' ἦτο τὸ «Παιδίον» ποὺ εἵλκυεν ὅλας τὰς σκέψεις καὶ τοὺς πόθους της, μὲ τὴν μοναδικὴν μεταξὺ τῶν παιδιῶν καλωσύνην καὶ χάριν του. Εἰς τὴν περίθαλψιν καὶ τὴν ἐπιμελῆ φύλαξιν τοῦ ἀνεκτιμήτου τούτου θησαυροῦ, τῆς θείας ταύτης παρακαταθήκης, ἀφιέρωσε τὴν μητρικήν της καρδίαν. Καὶ μένει ἔκτοτε ὑπέροχον παράδειγμα διὰ τὰς χριστιανὰς γυναῖκας ὅλων τῶν αἰώνων. Παράδειγμα παρθενικῆς ἁγιότητος, ἀρετῆς, ἁγνότητος διὰ τὰς παρθένους. Παράδειγμα μητρικῆς στοργῆς, οἰκοκυρωσύνης, ἀγάπης, ἀφοσιώσεως διὰ τὰς μητέρας.

«Τὸ παιδίον» — ὅπως ὀνομάζουν τὰ ἱερὰ εὐαγγέλια τὸν Κύριον κατὰ τὰ πρῶτα ἀπὸ τῆς γεννήσεώς Του ἔτη — ὁ Ἰησοῦς, ἰδοὺ τὸ τρίτον πρόσωπον τῆς ἁγίας οἰκογενείας. Τρίτον κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἀλλὰ πρῶτον κατὰ τὴν ἀξίαν, ὑπέρπρωτον, ἀσύγκριτον. Περὶ τοῦ προσώπου ὅμως τούτου χρειάζεται περισσότερος λόγος.

ΚΥΡΙΑΚΗ 20 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

(Κυρ. ΙΒ΄ Λουκᾶ, ιζ΄ 12—19)
Βλέπε Καινὴν Διαθήκην, ἔκδοσιν «Ζωῆς», σελ. 238.

ΟΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

(τοῦ Ἁγίου, Β΄ Κορινθ. δ΄ 6—15)
Βλέπε Καινὴν Διαθήκην, ἔκδοσιν «Ζωῆς», σελ. 533.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ἀπὸ τὸ σκότος εἰς τὸ φῶς

Λάμψιν οὐράνιον καὶ θεῖον φωτισμὸν θεωρεῖ ὁ ἀπόστολος Παῦλος τὸ νὰ πιστεύῃ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν Σωτῆρα Χριστὸν καὶ νὰ γνωρίζῃ τὴν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου. Ἀντιθέτως δέ, χαρακτηρίζει ὡς σκότος ψυχικὸν τὴν ἄγνοιαν τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας. Δι᾿ αὐτὸ γράφει εἰς τὴν σημερινὴν περικοπὴν ὅτι μᾶς ἔβγαλεν ὁ Θεὸς ἀπὸ τὸ σκότος καὶ «ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν....ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ».

Καὶ ὁ ἴδιος δὲν ἐγνώριζε προτήτερα τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου καὶ δι᾿ αὐτὸ κατεδίωκε τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν. Ὁ Θεὸς ὅμως τὸν ἐκάλεσεν εἰς τὸ φῶς, ὅταν μετέβαινεν εἰς τὴν Δαμασκόν, καὶ τὸν ὡδήγησεν εἰς τὴν ἀλήθειαν. Ἀλλὰ καὶ οἱ Κορίνθιοι, πρὸς τοὺς ὁποίους γράφει τοὺς ἀνωτέρω λόγους ὁ θεῖος ἀπόστολος, εὑρίσκοντο προηγουμένως εἰς τὸ σκότος τῆς εἰδωλολατρείας καὶ τῆς πλάνης καὶ ἐκυλίοντο εἰς τὸν βόρβορον τῆς ἁμαρτίας. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ὅμως ποὺ ἤκουσαν τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἔλαβον τὸ φῶς καὶ ὡδηγήθησαν εἰς τὴν σωτηρίαν. Δι᾿ αὐτὸ ὁ ἅγιος Παῦλος ὑπενθυμίζει εἰς αὐτοὺς τὴν ὑψίστην αὐτὴν εὐεργεσίαν τοῦ Θεοῦ.

Τὸ ἐσκέφθημεν καὶ ἡμεῖς καλὰ τὸ ζήτημα αὐτό, ἀγαπητέ μου ἀναγνῶστα; Καὶ ἔχομεν ἐκτιμήσει ὅπως πρέπει τὴν χάριν ποὺ μᾶς ἔκαμεν ὁ Θεός; Εἴμεθα καὶ ἡμεῖς ἀπὸ ἐκείνους ποὺ τόσον πολὺ ἔχει εὐεργετήσει ἡ ἀγαθότης Του. Τὸ ὅτι ἐπικαλούμεθα τὸ Ὄνομά Του, τὸ ὅτι πιστεύομεν εἰς τὸν Υἱόν Του, τὸ ὅτι γνωρίζομεν ποῖος εἶνε ὁ προορισμός μας εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν καὶ πῶς θὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν σωτηρίαν μας τὴν αἰώνιον, εἶνε φωτισμός, τὸν ὁποῖον ἀπὸ τὸν Θεὸν ἔχομεν λάβει. Σκέψου δέ, ἀδελφέ μου, ὅτι ἠμποροῦσε καὶ σὺ καὶ ἐγὼ τὴν στιγμὴν αὐτὴν νὰ ἤμεθα ἄπιστοι καὶ πολέμιοι τῆς ἀληθείας τοῦ Εὐαγγελίου. Σκέψου, ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ ἀκούωμεν περὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ σωτηρίας καὶ νὰ χλευάζωμεν. Σκέψου, ὅτι ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ λεγώμεθα μὲν χριστιανοί, ἀλλὰ νὰ εἴμεθα ἐντελῶς ψυχροὶ καὶ ξένοι πρὸς τὸν Χριστόν, ὅπως εἶνε δυστυχῶς τόσοι καὶ τόσοι ἄλλοι. Σκέψου ὅτι, ἂν δὲν μᾶς ἐφώτιζεν ὁ Θεός, θὰ μᾶς εἶχε κυριεύσει ἡ ἁμαρτία καὶ θὰ μᾶς ἔσυρεν αἰχμαλώτους εἰς τὴν καταστροφὴν καὶ τὸν αἰώνιον θάνατον.

Διὰ τοῦτο ἂς δοξάζωμεν πάντοτε τὸν φιλάνθρωπον Κύριον ποὺ μᾶς ἐκάλεσεν ἀπὸ τὸ σκότος εἰς τὸ φῶς. Καὶ ἂς Τὸν παρακαλῶμεν νὰ μᾶς βοηθῇ, διὰ νὰ μένωμεν μέχρι τέλους πιστοὶ εἰς Αὐτὸν καὶ νὰ ἐργαζώμεθα σύμφωνα μὲ τὴν ἀλήθειαν, μὲ τὴν ὁποίαν μᾶς ἐφώτισε.

Ὁ μέγας θρίαμβος

«Ὀστράκινα σκεύη» ὀνομάζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος τὸν ἑαυτόν του καὶ τοὺς ἄλλους ἀποστόλους. Διότι αὐτοί, οἱ ὁποῖοι ἀνέλαβον νὰ κηρύξουν τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν εἰς τὰ διάφορα ἔθνη, ἦσαν ἄνθρωποι ἀνίσχυροι καὶ εὔκολα ἠμποροῦσαν νὰ συντρίβουν ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Τονίζει δέ, ὅτι ὁ Θεὸς αὐτοὺς τοὺς ἀδυνάτους μετεχειρίσθη ὡς ὄργανά Του, «ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ᾖ τοῦ Θεοῦ» διὰ νὰ φαίνεται δηλαδὴ ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ ἀκατάβλητος, ἡ ὁποία ἐνεδυνάμωσε τοὺς ἀποστόλους καὶ τοὺς ἐβοήθησε νὰ φέρουν εἰς πέρας τὸ μέγα ἔργον τῆς ἐξαπλώσεως καὶ τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ χριστιανισμοῦ.

Διότι, πράγματι, ἦτο ἀνθρωπίνως ἀδύνατον αὐτὸ ποὺ κατώρθωσαν οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου, ὀφείλεται δὲ εἰς τὴν παντοδυναμίαν τοῦ Θεοῦ τὸ ὅτι ἐντὸς ὀλίγου τὸ κήρυγμα τῶν ἀποστόλων ἐπεβλήθη καὶ ἐκυριάρχησεν. Ἀφ᾿ ἑνὸς μέν, αὐτοὶ ἦσαν ὀλίγοι καὶ πτωχοὶ βιοπαλαισταὶ καὶ ἐπρόκειτο νὰ ἀντιμετωπίσουν ὄχι μόνον τοὺς Ἰουδαίους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐθνικούς. Εἶνε δὲ γνωστὴ ἡ μανία καὶ ὁ φανατισμὸς καὶ τῶν δύο αὐτῶν λαῶν, τῶν ὁποίων τὴν θρησκείαν ἤρχοντο οἱ ἀπόστολοι νὰ ἀποδείξουν ψευδῆ καὶ πεπλανημένην. Ἀφ᾿ ἑτέρου, δὲν διέθετον οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου μέσα ὑλικὰ καὶ βίαν, διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ ἐπικρατήσουν. Εἶχον μόνον εἰς τὴν διάθεσίν των τὸ κήρυγμα καὶ τὴν διδασκαλίαν, καθ᾿ ἣν στιγμὴν οἱ ἀντίπαλοί των μὲ διωγμοὺς καὶ φυλακίσεις καὶ μαρτύρια παντὸς εἴδους ἐζήτουν νὰ τοὺς ἐξοντώσουν. Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ διδασκαλία τῶν ἀποστόλων ἦτο τοιαύτη, ὥστε νὰ μὴ φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως ὅτι θὰ ἱκανοποιήσῃ τοὺς ἀνθρώπους. Διότι ἐδίδασκον αὐτοὺς ὅτι πρέπει νὰ πιστεύσουν ὅτι Υἱὸς τοῦ μόνου ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ Σωτὴρ τοῦ κόσμου εἶνε ὁ Ἰησοῦς, ὁ Ὁποῖος ὑπὸ τῶν ὁμοεθνῶν Του ἐσταυρώθη.

Καὶ ὅμως, ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία ἐθριάμβευσε· καμμία δὲ ἀνθρωπίνη δύναμις καὶ ἀντίδρασις δὲν ἠμπόρεσε νὰ τὴν ἀναχαιτίσῃ. Διότι Ἐκεῖνος, ποὺ ἵδρυσε τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐνεπιστεύθη εἰς τοὺς ἀποστόλους τὴν ἐξάπλωσίν της, εἶνε Θεὸς ἀληθινός. Τὸ δὲ κήρυγμα τῶν ἀποστόλων καὶ ἡ πίστις ἡ χριστιανικὴ δὲν εἶνε διδασκαλία ἀνθρωπίνη, ἀλλὰ θεία καὶ ἀληθής. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ Ἰουδαϊκὴ θρησκεία ὑπεχώρησε πρὸ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας καὶ ἡ εἰδωλολατρεία κατῃσχύνθη· τὸ σκότος καὶ ἡ πλάνη διελύθησαν, τὸ φῶς δὲ καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου ἐθριάμβευσαν.

Ἂς μὴ πτοούμεθα λοιπόν, ὅταν βλέπωμεν τὴν χριστιανικὴν πίστιν νὰ καταδιώκεται. Διότι, παρ᾿ ὅλον τὸν διωγμὸν ποὺ ὑφίσταται, θὰ νικᾷ πάντοτε καὶ θὰ φαίνεται τοιουτοτρόπως ὅτι εἶνε δύναμις Θεοῦ ἀκαταμάχητος.

Εἶνε τιμὴ καὶ δόξα

Πολλὰ ὑπέστη διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ὁ θεῖος Παῦλος, καθὼς καὶ οἱ ἄλλοι ἀπόστολοι. Ὅπως ἀναφέρει εἰς τὴν σημερινὴν περικοπήν, ἐθλίβοντο καὶ ἐστεροῦντο καὶ ἐδιώκοντο, καὶ ἐκινδύνευον καθημερινῶς νὰ θανατωθοῦν ἀπὸ τοὺς διώκτας τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Ἐν τούτοις δὲν ἐπτοοῦντο πρὸ οὐδενός, οὔτε καὶ πρὸ τοῦ θανάτου. Ἀπ᾿ ἐναντίας ἐδέχοντο μετὰ χαρᾶς καὶ ὑπέμενον τὰ πάντα, διότι

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ Η "ΖΩΗ,,

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ
ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ
ΙΓΝΑΤΙΟΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΑΝΑΓ. ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ
ΔΗΜ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ .... ΔΡΑΧ. 20
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: ΣΕΛ. 4 ἢ ΔΟΛ. 1
Ἐπιστολαὶ καὶ συνδρομαὶ πρὸς κ. ΙΩΑΝ. Κ. ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΝ Ἱπποκράτους 189

Ἱδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ († 1929)
Συντάκτης: Ἀρχιμ. ΔΙΟΝ. ΦΑΡΑΖΟΥΛΗΣ († 1920)

ἐγνώριζον ὅτι διὰ τῶν παθημάτων αὐτῶν γίνονται μιμηταὶ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Διότι καθὼς Ἐκεῖνος ἐδιώχθη καὶ ἀπέθανεν ὑπήκοος εἰς τὸ θέλημα τοῦ οὐρανίου Πατρός, τοιουτοτρόπως καὶ αὐτοὶ ἠξιοῦντο νὰ διωχθοῦν καὶ νὰ πάθουν διὰ τὴν πίστιν εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ. Ὅπως δὲ ὁ Κύριος ἀπέθανε μὲν καὶ ἐτάφη, ἀλλ᾿ ἐδοξάσθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, διότι ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ ἀνῆλθε δεδοξασμένος εἰς τὸν Πατέρα τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, οὕτω καὶ οἱ ἀπόστολοι ἦσαν βέβαιοι ὅτι καὶ αὐτοὶ θὰ ἀνταμειφθοῦν διὰ τὰ παθήματά των. Δι᾿ αὐτὸ γράφει ὁ Παῦλος, ὅτι ὁ Θεός; «ὁ ἐγείρας τὸν Κύριον Ἰησοῦν, καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰησοῦ ἐγερεῖ». Δὲν ἐφοβοῦντο λοιπὸν τοὺς διωγμοὺς καὶ τὸν θάνατον, διότι εἶχον ὑπ᾿ ὄψει των τὴν ἀνεκτίμητον ἀνταπόδοσιν, ἡ ὁποία ἐπεφυλάσσετο εἰς αὐτούς. Ἐσκέπτοντο ὅτι θὰ δοξασθοῦν καὶ θὰ τιμηθοῦν παρὰ τοῦ Θεοῦ Πατρὸς ὡς συμμέτοχοι τῶν παθημάτων τοῦ Σωτῆρος.

Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς αὐτὸ πρέπει νὰ συλλογιζώμεθα εἰς παρομοίας περιστάσεις. Βεβαίως, ἡμεῖς τοὐλάχιστον, δὲν ἀπειλούμεθα σήμερον μὲ φυλακίσεις καὶ θάνατον ἀπὸ διώκτας τοῦ χριστιανισμοῦ, ὅπως τότε ἐγίνετο μὲ τοὺς ἀποστόλους. Συμβαίνει ὅμως πολλαῖς φοραῖς νὰ μᾶς περιφρονοῦν διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου καὶ νὰ μᾶς κακολογοῦν ποικιλοτρόπως. Ἴσως μάλιστα καὶ νὰ μᾶς διώκουν. Διότι δὲν ἔλειψαν, οὔτε θὰ λείψουν ἐκεῖνοι ποὺ θέλουν νὰ μὴ ἀκούεται τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ μὴ βλέπουν ἀνθρώπους πιστοὺς καὶ ἀφωσιωμένους εἰς Αὐτόν. Ἐπειδὴ δὲ αὐτοὶ εἶνε ἐνδεχόμενον νὰ διαθέτουν μέσα καὶ νὰ εἶνε ἰσχυροί, καθόλου ἀπίθανον νὰ μᾶς πιέσουν καὶ νὰ μᾶς ἐκτοπίσουν καὶ νὰ μᾶς διώξουν.

Δὲν ὑπάρχει ὅμως δι᾿ ἡμᾶς μεγαλυτέρα τιμὴ ἀπὸ αὐτήν. Εἶναι, πράγματι, τιμὴ καὶ δόξα τὸ νὰ πάσχωμεν διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Εἶνε τιμὴ καὶ δόξα τὸ νὰ συγκαταλεγώμεθα μεταξὺ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐμισήθησαν καὶ ὑβρίσθησαν διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ. Καὶ πρέπει νὰ τὸ θεωρῶμεν ὡς ἐκδήλωσιν ἰδιαιτέρας ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς, ἐὰν ἀξιωθῶμεν χάριν Αὐτοῦ νὰ περιφρονηθῶμεν καὶ νὰ διωχθῶμεν. Διότι τοῦτο θὰ μᾶς καταστήσῃ ἀξίους στεφάνων αἰωνίου δόξης καὶ τιμῆς οὐρανίου.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΛΟΓΟΣ Α΄.
ΕΙΣ ΤΟΝ ΛΑΖΑΡΟΝ(*)

1. Τὴν χθεσινὴν ἡμέραν, ἑορτὴν σατανικήν, σεῖς τὴν κατεστήσατε ἑορτὴν πνευματικήν, διότι μὲ πολλὴν προθυμίαν ἐδέχθητε τοὺς λόγους μου, καὶ ἐπεράσατε ἐδῶ τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς ἡμέρας, καὶ ἐμεθύσθητε μέθην γεμάτην σωφροσύνην καὶ μαζῇ μὲ τὸν Παῦλον ἐχορεύσατε. Διπλοῦν, λοιπόν, τοιουτοτρόπως ὑπῆρξε τὸ κέρδος σας, ὅτι καὶ ἀπὸ τὸν ἄτακτον χορὸν τῶν μεθυσμένων ἀπηλλάγητε καὶ ἐπηδήσατε πηδήματα πνευματικὰ καὶ πολὺ εὔτακτα. Καὶ ἐπίετε ὄχι ἀπὸ ποτῆρι, ποὺ κερνᾷ κρασὶ ἀνόθευτον, ἀλλ᾿ ἀπὸ ποτῆρι γεμᾶτο πνευματικὴν διδασκαλίαν. Καὶ ἐγίνατε αὐλὸς καὶ κιθάρα τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Καὶ εἰς ὥραν, ποὺ ἐχόρευαν οἱ ἄλλοι εἰς τὸν διάβολον, σεῖς ἐκάματε τὸν ἑαυτόν σας ὄργανα καὶ σκεύη πνευματικὰ διὰ τῆς ἐνταῦθα [ἐντὸς τοῦ ναοῦ δηλαδή] παραμονῆς, ἐδώσατε τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον νὰ κατανύξῃ τὰς ψυχάς σας καὶ νὰ ἐμπνεύσῃ τὴν χάριν Του εἰς τὰς καρδίας σας. Διὰ τοῦτο καὶ ἠχήσατε παναρμόνιον μελῳδίαν, ἡ ὁποία εὐφραίνει ὄχι μόνον τοὺς ἀνθρώπους ἀλλὰ καὶ τὰς ἄνω ἀγγελικὰς δυνάμεις. Ἐμπρός, λοιπόν, ἂς ὁπλίσωμεν καὶ σήμερον τὴν γλῶσσαν κατὰ τῆς μέθης καὶ ἂς κατανικήσωμεν τὸν ἀκόλαστον καὶ ἄσωτον βίον. Ἂς κατηγορήσωμεν ὅσους περνοῦν τὴν ἡμέραν των μεθύοντες ὄχι διὰ νὰ τοὺς καταισχύνωμεν, ἀλλὰ διὰ νὰ τοὺς ἀπαλλάξωμεν ἀπὸ τὴν αἰσχύνην· ὄχι διὰ νὰ τοὺς περιγελάσωμεν, ἀλλὰ διὰ νὰ τοὺς διορθώσωμεν· ὄχι διὰ νὰ τοὺς ἐκπομπεύσωμεν, ἀλλὰ διὰ νὰ τοὺς ἀπομακρύνωμεν ἀπὸ τὴν ἄσχημον πομπὴν καὶ νὰ τοὺς ἁρπάσωμεν ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ διαβόλου. Διότι ἐκεῖνος ποὺ περνᾷ τὴν ἡμέραν εἰς τὴν μέθην καὶ τὴν τρυφὴν καὶ τὴν πολυφαγίαν εὑρίσκεται ὑπ᾿ αὐτὴν τὴν τυραννίαν τοῦ διαβόλου. Καὶ εἴθε μὲν νὰ προέλθῃ καὶ κάποιο ἄλλο μεγαλύτερον ἀποτέλεσμα ἀπὸ τοὺς λόγους μου· ἀλλ᾿ ἂν τυχὸν ἐπιμένουν εἰς τὰ ἴδια καὶ μετὰ τὴν προτροπήν, ἡμεῖς οὐδὲ τότε θὰ παύσωμεν νὰ τοὺς συμβουλεύωμεν. Διότι καὶ αἱ βρύσεις τρέχουν ἔστω καὶ ἂν δὲν παίρνῃ κανεὶς νερό· καὶ αἱ πηγαὶ ἀναβλύζουν, ἔστω καὶ ἂν κανεὶς δὲν ἀντλῇ ἀπὸ αὐτάς· καὶ οἱ ποταμοὶ τρέχουν, ἔστω καὶ ἂν δὲν πίνῃ κανείς. Πρέπει λοιπὸν καὶ ἐκεῖνος ποὺ ὁμιλεῖ, καὶ ἂν κανεὶς δὲν τὸν προσέχῃ, αὐτὸς νὰ πράττῃ τὸ καθῆκόν του. Διότι εἰς ἡμᾶς ποὺ ἔχει ἀνατεθῆ ἡ διακονία τοῦ λόγου, ὑπάρχει νόμος παρὰ τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ, νὰ μὴ παραλείπωμεν νὰ πράξωμεν ὅ,τι ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἡμᾶς, μηδὲ νὰ σιωπῶμεν, εἴτε μᾶς ἀκούει κανείς, εἴτε μᾶς παρατρέχει ἀδιαφόρως. Ὁ προφήτης Ἱερεμίας, ἐπειδὴ μὲ πολλὰς τιμωρίας ἠπείλει τοὺς Ἰουδαίους καὶ προέλεγε τὰ μέλλοντα δεινά, ἐνεπαίζετο ἀπὸ τοὺς ἀκούοντας καὶ περιεγελᾶτο ὅλην τὴν ἡμέραν. Διὰ τοῦτο ἐσκέφθη κάποτε νὰ παύσῃ τὴν προφητείαν ἐκείνην· ἔπαθε κάτι τὸ ἀνθρώπινον, δὲν ὑπέφερε τοὺς ἐμπαιγμοὺς καὶ τὰς ὕβρεις. Ἄκουσε λοιπὸν τὸν ἴδιον νὰ διηγῆται τοῦτο δι᾿ ὅσων λέγει: «Ἐγενόμην εἰς γέλωτα, πᾶσαν ἡμέραν διετέλεσα μυκτηριζόμενος. ......καὶ εἶπα· οὐ μὴ ὀνομάσω τὸ ὄνομα Κυρίου, καὶ οὐ μὴ λαλήσω ἔτι ἐπὶ τῷ ὀνόματι Αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο ὡς πῦρ καιόμενον, φλέγον ἐν τοῖς ὀστοῖς μου, καὶ παρεῖμαι πάντοθεν καὶ οὐ δύναμαι φέρειν..» (Ἱερεμ. 20. 7, 9). Τὰ λόγια του δὲ αὐτὰ σημαίνουν περίπου τὰ ἑξῆς: Ἐπειδὴ δὲν ἤκουον οἱ Ἰουδαῖοι, ἐσκέφθην νὰ παύσω προφητεύων, καὶ μόλις ἐσκέφθην αὐτό, ὡσὰν φωτιὰ ἔπεσε μέσα εἰς τὴν ψυχήν μου ἡ ἐνέργεια τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

(*) Ὁ τίτλος τῆς παρούσης ὁμιλίας εἶναι: «Μετὰ τὰς Καλένδας τῇ ἑξῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ λεχθεὶς κατὰ μεθυόντων, καὶ περὶ τῶν εἰς τὰ καπηλεῖα εἰσιόντων καὶ εἰς τὴν πόλιν χορείας τελούντων..... καὶ εἰς τὸν πτωχὸν Λάζαρον καὶ τὸν πλούσιον». Ἐκ τοῦ τίτλου λοιπὸν τούτου καταφαίνεται ὅτι ἡ ἐποχὴ τῆς ἐκφωνήσεως τῆς παρούσης ὁμιλίας τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου εἶναι ἡ 2α Ἰανουαρίου, μετὰ τὴν εἰδωλολατρικὴν ἑορτήν, τὴν ἀφιερωμένην εἰς τὸν Κρόνον. Κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην, πραγματικῶς σατανικὴν ἑορτήν, τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς μεγάλης πόλεως Ἀντιοχείας παρεδίδετο εἰς ὅλα τὰ ὄργια τῆς εἰδωλολατρείας. Οἱ χοροὶ διεδέχοντο τὰ συμπόσια, καὶ ἡ ἀκολασία δὲν ἐγνώριζεν ὅρια. Διὰ τῆς ὁμιλίας του εἰς τὰς Καλένδας, ἡ ὁποία ἐλέχθη πιθανῶς κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος καὶ εἰς διάστημα ὀλίγων ἡμερῶν ἀπ᾿ ἀλλήλων, ὁ μέγας ῥήτωρ ἐπετέθη μὲ θαυμαστὴν δύναμιν κατὰ τῆς σατανικῆς συνηθείας, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπέκυπτον καθ᾿ ἕξιν καὶ Χριστιανοί, διὰ νὰ ἀντιδράσῃ κατὰ τῆς διαφθορᾶς, ἡ ὁποία ἦτο ἡ αἰτία καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συνηθείας ταύτης.

ματος καὶ κατέκαιε τὸ ἐσωτερικόν μου, κατέτρωγε δὲ καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ κόκκαλά μου εἰς τρόπον, ὥστε νὰ μὴ εἰμπορῶ νὰ ὑποφέρω τὴν φλόγα ἐκείνην. Ἐὰν δὲ ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον περιγελοῦσαν καὶ τὸν ἐχλεύαζαν καὶ καθημερινῶς ὕβριζαν, ὑπέστη τόσον μεγάλην τιμωρίαν, ἐπειδὴ ἐσκέφθη νὰ σιωπήσῃ, ποίαν συγχώρησιν θὰ λάβωμεν ἡμεῖς, οἱ ὁποῖοι οὐδὲν τοιοῦτον ἐπάθαμεν μέχρι σήμερον, ἐὰν ὀλιγοψυχήσωμεν διὰ τὴν ῥαθυμίαν μερικῶν καὶ παύσωμεν νὰ τοὺς διδάσκωμεν, καὶ μάλιστα ὅταν ἐκεῖνοι ποὺ προσέχουν εἶναι τόσον πολλοί;

ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ

Εὐχὴ εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν πρὸ τῆς μεταλήψεως.

(Τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου).

Πιστεύω, Κύριε, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας μου καὶ ὁμολογῶ μὲ πλήρη πεποίθησιν ὅτι Σὺ εἶσαι πράγματι ὁ Χριστός, ὁ ἀνεγνωρισμένος παρὰ τοῦ Θεοῦ λυτρωτὴς καὶ σωτὴρ τῶν ἀνθρώπων. Σὺ εἶσαι πράγματι τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀληθινοῦ ὁ Υἱὸς ὁ μονογενής, ποὺ ἔλαβες σάρκα καὶ ἦλθες ὡς ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ σώσῃς ἀπὸ τὴν καταδίκην καὶ τὸν θάνατον τὸν αἰώνιον τοὺς ἁμαρτωλούς, ἐκ τῶν ὁποίων πρῶτος καὶ περισσότερον ἔνοχος εἶμαι ἐγώ. Ἀκόμη, πιστεύω καὶ ὁμολογῶ ὅτι ὁ ἄρτος καὶ ὁ οἶνος τῆς θείας Εὐχαριστίας δὲν εἶνε συνήθης ἄρτος καὶ οἶνος, ἀλλά, καθὼς μᾶς ἐδίδαξες νὰ πιστεύωμεν, εἶνε πράγματι αὐτὸ τοῦτο τὸ ἁγιώτατον Σῶμά Σου καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ τίμιον Αἷμά Σου.

Διὰ τοῦτο, Κύριε, Σὲ παρακαλῶ· ἐλέησέ με καὶ συγχώρησε τὰ παραπτώματά μου, τὰ ὁποῖα μὲ κάμνουν ἔνοχον ἐνώπιόν Σου. Συγχώρησε ὅσα ἔκαμα μὲ τὴν θέλησίν μου καὶ εἰς ὅσα παρεσύρθην ἐκ συνηθείας κακῆς καὶ ἀδυναμίας, χωρὶς νὰ τὸ θέλω· ὅσα ἔσφαλα μὲ τὰ λόγια καὶ ὅσα διέπραξα μὲ τὸ ἔργον· ὅσα ἡμάρτησα ἐν γνώσει καὶ ὅσα ἔπταισα ἀπὸ ἄγνοιαν, ἐπειδὴ δὲν ἤξευρα τί διατάσσει ὁ νόμος Σου. Καὶ ἀξίωσέ με, Κύριε, νὰ μεταλάβω ἀπὸ τὰ ἁγιώτατα ταῦτα μυστήριά Σου, τὸ σῶμά Σου καὶ τὸ αἷμά Σου, χωρὶς νὰ γίνω ἔνοχος καὶ καταδικασθῶ ὡς ἀνάξιος· ἀλλά, διὰ νὰ λάβω πλήρη τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν μου καὶ ἁγιασθῶ δι' αὐτῶν καὶ ἀξιωθῶ τοιουτοτρόπως νὰ γίνω κληρονόμος τῆς αἰωνίου καὶ ἐνδόξου καὶ μακαρίας ζωῆς πλησίον Σου. Ἀμήν.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ ΤΩΝ ΔΙΩΓΜΩΝ

ΕΥΝΙΚΗ

Η

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Ἡ ἀπόφασις.

Ὁ Ἀνίκητος ἔφερε κακὰς εἰδήσεις ἀπὸ τὰς Ἀθήνας. Ὁ Σεμπρόνιος, ἐπιστρέψας μὲ τὴν Ἰουλίαν, ἦτο τόσον βαρέως ἀσθενής, ὥστε ἡ Κορνηλία, ἡ φίλη τῆς οἰκογενείας, τοὺς συνώδευσε μαζῆ μὲ μίαν δούλην της. Ἡ Εὐτυχία ἐγνώριζεν ἤδη τὴν εἰς τὸν Χριστιανισμὸν προσχώρησιν τῆς Κορνηλίας ἀπὸ τὸ παρωνύμιον τῆς Ναζωραίας, ποὺ τῆς εἶχε δώσει μίαν ἡμέραν ἡ Αὐγούστα. Ἐσκέπτετο λοιπὸν ἀποροῦσα, ἐὰν τὸ θάρρος, ποὺ εἶχε δείξει, περιφρονοῦσα τὴν πανώλην, ἀσθένειαν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔπασχεν ὁ Σεμπρόνιος καὶ ἡ Ἰουλία, ἦτο ἀποτέλεσμα τῆς νέας της πίστεως. Ὁ Σεμπρόνιος καὶ ἡ κόρη του πολὺ ὀλίγην βοήθειαν εὗρῆκαν εἰς τὴν Ρώμην· καὶ χωρὶς τὴν γλυκεῖαν ἀγάπην τῆς Κορνηλίας καὶ τὴν ἀφοσίωσιν μιᾶς πιστῆς δούλης, θὰ ἀπέθνησκον ὡρισμένως, ἀφοῦ κανεὶς ἄλλος δὲν εἶχε τολμήσει νὰ τοὺς πλησιάσῃ.

—Αὐτὴ ἡ σκλάβα εἶνε μία νεαρὰ Ἰουδαία τυφλή, εἶπε κατὰ τὴν διήγησίν του ὁ Ἀνίκητος· εἶνε πολὺ ἀφοσιωμένη εἰς τὴν κυρίαν της.

—Καὶ ἡ Ἰουλία εἶνε καλύτερα, λέγεις;

—Βεβαίως· διότι ἐὰν ἡ πανώλης δὲν ὑπεχώρει, θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἔλθῃ εἰς τὰς Ἀθήνας.

—Καὶ ὁ κύριός μου; εἶπεν ἡ Εὐνίκη.

—Οἱ θεοὶ νὰ μᾶς φυλάττουν ἀπὸ τοιαύτην ἀσθένειαν! Φοβοῦμαι πολύ, ὅτι θὰ σηκωθῇ μόνον εἰς τὴν χώραν τοῦ σκότους, ἀπήντησε μὲ βαθὺν ἀναστεναγμὸν ὁ Ἀνίκητος.

Ἡ Εὐτυχία ἐφρικίασεν.

Εἰς τὴν οἰκογένειαν αὐτὴν ἀπέφευγον πάντοτε νὰ μιλοῦν διὰ τὸν θάνατον· διότι δι' αὐτούς, ὅ,τι ὑπάρχει πέραν τοῦ τάφου ἦτο τόσον σκοτεινόν, ὥστε κανεὶς δὲν ἤξευρεν, ἐὰν ἔπρεπε νὰ ἐλπίζῃ ἢ νὰ φοβῆται.

Ἡ Εὐνίκη εἶχε μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ τοὺς εἴπῃ ὅ,τι ἐγνώριζε περὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν εἶχε τὸ θάρρος. Ἄλλως τε ἦσαν ἀκόμη συγκεχυμέναι αἱ ἰδέαι της διὰ τὰς ὑψηλὰς διδασκαλίας, ποὺ ἀπηυθύνοντο πρὸς τοὺς δούλους διὰ ζητήματα τόσον βαθέα, εἰς τὰ ὁποῖα καὶ αὐτοὶ οἱ ἐπιτηδειότεροι φιλόσοφοι δὲν εἶχαν κατορθώσει νὰ ἐμβαθύνουν.

Ὅταν ἔφθασαν εἰς τὰς Ἀθήνας, ἡ Εὐνίκη ἐπανέκτησε πλησίον τῆς Ἰουνίας τὴν παλαιάν της θέσιν. Ἡ Φουλβία ὑπηρέτει τὴν Ἰουλίαν καὶ τὴν φίλην της, διότι ἡ νεαρὰ τυφλὴ ἦτο ἀνίκανος νὰ ἐκτελέσῃ ὅλην τὴν ἐργασίαν μιᾶς θαλαμηπόλου.

Οἱ ταξειδιῶται εἶχαν κάμει τὸν ἀπὸ Κορίνθου εἰς Ἀθήνας δρόμον των μὲ μικροὺς σταθμούς, οὕτως ὥστε ἡ Εὐνίκη γρήγορα ἐπανέκτησε τὰς δυνάμεις της· καὶ διὰ τοῦτο κατώρθωνε νὰ ἐκτελῇ τὰ καθήκοντά της ἀμέσως μετὰ τὴν ἄφιξίν της. Πρῶτον ἀπὸ ὅλα ἦτο νὰ στολίσῃ τὸ θυσιαστήριον τῆς Φλώρας.

Ἀργὰ καὶ μὲ δισταγμὸν ἐπῆγεν εἰς τὸν κῆπον, διὰ νὰ κόψῃ ἀσφοδέλους καὶ ἄλλα ἄνθη, τὰ ὁποῖα τῆς εἶχε δείξει ἡ κυρία της, διότι ἡ πίστις εἰς τὸν Θεὸν τῶν Χριστιανῶν ἤρχιζε νὰ στερεώνεται καὶ ἐπείθετο ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν λατρείαν τῶν ψευδῶν θεῶν. Ἀλλὰ πῶς νὰ ὁμολογήσῃ τὴν νέαν της πίστιν εἰς τὴν κυρίαν της, τὴν ὁποίαν εἶχε μάθει ν' ἀγαπᾷ καὶ τὴν ὁποίαν δὲν θὰ ἤθελε νὰ πληγώσῃ; Ὅσον διὰ τὴν τιμωρίαν, ποὺ εἰμποροῦσε νὰ ἐπακολουθήσῃ, δὲν τὸ ἐσκέπτετο καθόλου. Δι' αὐτὴν τὸ ζήτημα περιωρίζετο εἰς τὰ στενὰ αὐτὰ ὅρια: ἢ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἢ τὴν ἀφοσίωσιν εἰς τὴν κυρίαν της.

Ἐπὶ τέλους ἄφησε τὰ ἄνθη ἐκεῖ, ποὺ εἶχε κόψει, καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὸ σπίτι μὲ τὴν καρδιὰ ἐμψυχωμένη ἀπὸ μίαν σταθερὰν ἀπόφασιν.

—Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς θὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειάν μου, εἶπε καθ' ἑαυτήν. Διηυθύνθη λοιπὸν πρὸς τὸ περίστυλον, ὅπου εὕρισκεν, ὅτι ἀνεπαύετο ἡ κυρία της μαζῆ μὲ τὴν Ἰουλίαν καὶ τὴν Κορνηλίαν. Ἡ Ἰουνία πολὺ ἐξεπλάγη, ὅταν εἶδε τὴν δούλην της μὲ κενὰ χέρια.

ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

Οἱ συνήγοροι καὶ οἱ κατήγοροι τοῦ ράσου.

Ἐφημερὶς πολιτική, καὶ δὴ κυβερνητική, ἐξέφραζε πρό τινων ἡμερῶν τὴν ἀπορίαν της, διότι «οὔτε ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀλεξανδρείας, οὔτε αἱ αὐτοκέφαλοι Ἐκκλησίαι τῶν ὀρθοδόξων χωρῶν τῆς Βαλκανικῆς ἔδειξαν ἐνδιαφέρον ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ ράσου, τὸ ὁποῖον σχετίζεται μὲ τὴν ἱεραρχίαν τῆς μητρὸς Μεγάλης Ἐκκλησίας τῆς Ὀρθοδοξίας». Καὶ ἐχαρακτήριζεν ἡ ἐφημερὶς αὐτη τὸ γεγονός, «ὡς ἐνδεικτικὸν τῆς χαλαρότητος τῶν πρὸς ἀλλήλας σχέσεων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν».

Μετὰ πέντε ἡμέρας ἠκούσθη διὰ τοῦ Τύπου φωνὴ ἐκ τοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας. Ὄχι ὅμως φωνὴ διαμαρτυρίας, ἀλλ' ἀποκαλύπτου διὰ τὴν κατάργησιν τοῦ ράσου συνηγορίας! Ἡ συνηγορία δὲ αὐτη ἐπήγασεν ἀπὸ τὴν ἀμετάβλητον νεωτεριστικὴν ἀντίληψιν τὴν ἐπὶ δεκαετηρίδας ὑποστηριζομένην καὶ πάντοτε ἀποτυγχάνουσαν ἀντίληψιν, καθ' ἣν ἐπιζητεῖται νὰ προηγηθῇ ὄχι ἡ ἐσωτερικὴ τοῦ Κλήρου μεταβολὴ καὶ ἀναγέννησις, ἀλλ' ἡ ἐξωτερικὴ αὐτοῦ περιβολὴ καὶ ἐμφάνισις.

Ἡ νέα αὐτη καὶ ἀπροσδόκητος συνηγορία κατεκρίθη μὲν ὁμοφώνως ὑπὸ τῶν καθηγητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ἐδῶ Πανεπιστημίου, ἐχαρακτηρίσθη δὲ ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἐφημερίδος ὡς «ἄκαιρος καὶ κατὰ πάντα ἐπιζήμιος, κατάφωρος δὲ παρατονία πρὸς τὸ γενικὸν ἐπὶ τοῦ προκειμένου αἴσθημα ἐν Ἑλλάδι». Ἄλλη δὲ ἐφημερὶς ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ ἐσημείωνε τὰ ἀκόλουθα ἄξια πολλῆς προσοχῆς ἐκ μέρους παντὸς κληρικοῦ:

«Λησμονεῖ (ὁ Παν. Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας) ὅτι τὸ ράσον δὲν ἀφορᾷ μόνον ἐκείνους, ποὺ τὸ φέρουν, ἀλλά, πρὸ παντός, ἐκείνους οἱ ὁποῖοι τὸ βλέπουν, ἐκείνους, πρὸς τοὺς ὁποίους οἱ λευῖται ἀπευθύνονται μὲ τὴν δρᾶσίν των, μὲ τοὺς λόγους των, μὲ τὴν ἐμφάνισίν των ἀκόμη. Καὶ ἡ περίοδος, ἀπὸ τὴν ὁποίαν διερχόμεθα τώρα, μὲ τὰς ἀνατρεπτικὰς καὶ εἰκονοκλαστικάς της θεωρίας, μὲ τὴν συστηματικὴν προσπάθειαν τῆς ὑπονομεύσεως καὶ τῆς ἐξοντώσεως ὅλων τῶν ἀνωτέρων πνευματικῶν ἀξιῶν, εἶνε περίοδος, κατὰ τὴν ὁποίαν κάθε νεωτεριστικὸν βῆμα πρέπει νὰ μελετᾶται καὶ νὰ προϋπολογίζεται λεπτομερῶς ἀπὸ ἐκείνους, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ ἀνθρωπότης ἔχει ἐμπιστευθῆ ἀκριβῶς τὴν προστασίαν καὶ τὴν στήριξιν τῶν πνευματικῶν της ἀξιῶν, τῆς πίστεώς της, τῶν ἰδανικῶν της. Ὁμιλοῦντες, κατὰ συνέπειαν, περὶ ράσου οἱ Χριστιανοὶ κληρικοί, πρέπει νὰ ἀποβλέπουν πολὺ περισσότερον εἰς τὴν ἐκ τῶν ἐνεργειῶν ἢ τῶν σκέψεών των ἐντύπωσιν τοῦ ποιμνίου των, παρὰ εἰς τὰς ἰδίας των εὐκολίας».

Οὕτω εἰς τὸ σοβαρὸν τοῦτο διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ζήτημα παρουσιάσθη τοῦτο τὸ παράδοξον φαινόμενον: Οἱ μὲν ἔξω ἔγιναν συνήγοροι, οἱ δὲ ἔσω κατήγοροι!

«Συνώνυμον τῆς γαλήνης».

Εἶναι δ' ἐπίσης ἄξιον προσοχῆς γεγονός, ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἐδημοσιεύθησαν ἄρθρα εἰς δύο γαλλικὰς ἐφημερίδας, «Ζουρνὰλ» καὶ «Φιγκαρώ», ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ὑπὸ τῆς Τουρκίας καταργήσεως τοῦ ράσου, μὲ σοβαρὰ ἐπιχειρήματα κατακρίνοντα τὸ μέτρον.

Ὁ ἀρθρογράφος τοῦ Φιγκαρὼ ἔγραφεν: «Ἐσυνηθίσαμεν ὅλοι νὰ θεωροῦμεν τὸ ράσον ὡς συνώνυμον τῆς γαλήνης, τῆς καλωσύνης καὶ τῆς εὐσπλαγχνίας». Καὶ κατωτέρω:

«Μέσα εἰς τὴν γενικὴν κατάπτωσιν τῶν χαρακτήρων, εἰς τὴν ἠθικὴν μείωσιν τῶν προσωπικοτήτων, εἰς τὴν συνεχῆ κατάργησιν τῶν σημείων διακρίσεως, ἡ διατήρησις—χωρὶς ἐπίδειξιν—τῶν οἱωνδήποτε ἐξωτερικῶν ἐνδείξεων τῆς πίστεως, προστατεύει τὴν πνευματικότητα καὶ δίδει ἐντὸς τοῦ ἄστεως, τοῦ διαρκῶς ὑποδουλωμένου εἰς τὰς ὑλιστικὰς ἀνάγκας, μαθήματα εὐγενείας, ἰδανισμοῦ, αἰωνιότητος. Ὅταν λησμονῇ κανεὶς τὴν βασικὴν αὐτὴν ἀλήθειαν, δὲν κάμνει τίποτε ἄλλο—καὶ πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσουν οἱ φίλοι μας οἱ Τοῦρκοι—παρὰ νὰ μειώνῃ τὴν ἠθικὴν κληρονομίαν τοῦ κόσμου».

Κατὰ τοῦ ἀνηθίκου κινηματογράφου.

Ἡ Καθολικὴ Ἱεραρχία τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, συνεχίζουσα τὴν κατὰ τοῦ ἀνηθίκου κινηματογράφου ἐκστρατείαν της, ἐκάλεσε τοὺς ἐν Ἀμερικῇ πιστούς της νὰ μποϋκοτάρουν ὅλας τὰς ἀνηθίκους ταινίας, νὰ ἐκδηλώσουν δὲ διὰ μεγάλων συγκεντρώσεων καὶ διὰ συλλαλητηρίων τὴν ἀποδοκιμασίαν των κατὰ τῆς ἀνηθικότητος, ποὺ κατέκλυσε τὸν κινηματογράφον, ὑποσκάπτει δὲ τὰ θεμέλια τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς κοινωνίας. Ἐξαπέλυσε δὲ καὶ τὴν ἀκόλουθον ἐγκύκλιον:

«Ἡ δρᾶσις τῶν Ἐπισκόπων, ἡ ἀποφασισθεῖσα κατὰ τὴν συνέλευσίν των τῆς παρελθούσης ἀνοίξεως, διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ ἀνηθίκου καὶ διαφθορέος κινηματογράφου, ὑπεστηρίχθη θερμῶς ὑφ' ὅλων τῶν τάξεων καὶ εἰς ἄλλας χώρας. Μᾶς ἐνισχύει ἰδιαιτέρως τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ ἀδελφοί μας διαμαρτυρόμενοι, ἐὰν κρίνωμεν ἀπὸ τὰς ἐπισήμους ἐκδηλώσεις τῶν ἀρχηγῶν των, μένουσι σύμφωνοι ὅπως καταγγείλωσι τὸν ἐκ τοῦ ἀνηθίκου κινηματογράφου προερχόμενον κίνδυνον καὶ μετὰ ζήλου ὑπόσχονται νὰ συνεργασθοῦν πρὸς ἐπανόρθωσιν τοῦ δημιουργηθέντος κακοῦ. Ἀναλαβόντες τὸν ἀγῶνα τοῦτον οἱ καθολικοὶ Ἐπίσκοποι, δὲν ἔσχον οὐδένα σκοπὸν ὅπως στερήσωσι τὸ κοινὸν μιᾶς θεμιτῆς διασκεδάσεως οὔτε καὶ νὰ ἀποβῶσι λογοκριταὶ . . . . .

»Ἡ ἐπιρροὴ τοῦ κινηματογράφου εἶναι μεγαλυτέρα τῆς τοῦ σχολείου, καθόσον ἀπευθύνεται ἀμεσώτερον πρὸς τὰ αἰσθήματα καὶ προξενεῖ τὰς συγκινήσεις. Δὲν ἐπιτρέπεται ὡς ἐκ τούτου ὅπως ὁ κινηματογράφος εὑρίσκεται ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς σκοποὺς ἢ ἐκμηδενίζῃ τὰ ἀποτελέσματα, διὰ τὰ ὁποῖα συνεστήθησαν καὶ διατηροῦνται τὰ σχολεῖα. Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸν νὰ ὑποστηρίζῃ ἐνώπιον νέων καὶ γερόντων ἰδανικὰ καταστρέφοντα ὅ,τι ὑπάρχει ὡραιότερον ἐν τῇ ζωῇ καὶ τὰ ὁποῖα πολλάκις παροτρύνουν πρὸς τὸ ἔγκλημα, τὴν ἀναρχίαν καὶ τὴν ἀνηθικότητα.

» Ὁ ἀγὼν κατὰ τῶν ἀσέμνων ταινιῶν ἐξακολουθεῖ, καὶ ἐὰν οἱ παραγωγοὶ ἐπανέλθουν εἰς τὰ παλαιά των συστήματα καὶ ἡ κινηματογραφικὴ βιομηχανία ὑποστῇ τὰς θλιβερὰς συνεπείας, ἡ εὐθύνη θὰ βαρύνῃ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι δὲν θέλουν νὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι δὲν πρέπει νὰ προσβάλλουν τὴν ἔμφυτον τιμιότητα τοῦ ἀμερικανικοῦ λαοῦ».

Καὶ μία ἄλλη ἐκστρατεία.

Ὁ δὲ ἐπίσκοπος τοῦ Λονδίνου ἤρχισε σοβαρὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν θεατρικῶν ἔργων, εἰς τὰ ὁποῖα οἱ ἠθοποιοὶ παρουσιάζονται ἡμίγυμνοι (ἡ λέξις ἡμι—τίθεται κατ' εὐφημισμόν, γράφουν οἱ «Ἐκκλ. Καιροὶ» τοῦ Λονδίνου). Ὁ ἴδιος ἐπίσκοπος ἐβεβαίωσεν ὅτι πολλαὶ ἠθοποιοὶ τοῦ παρεπονέθησαν διὰ τὴν κατάστασιν αὐτήν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀναγκαστικῶς ὑποβάλλονται, διὰ νὰ κερδίζουν τὰ πρὸς συντήρησιν. Ἐτόνισε δέ, ὅτι αἱ γυμνικαὶ αὐταὶ ἐπιδείξεις ζημιώνουν πολὺ τὰς γυναῖκας καὶ δημιουργοῦν σοβαρὰν κατάπτωσιν εἰς τὴν καλλιτεχνίαν. Διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸν λαὸν νὰ μποϋκοτάρῃ τὰ ἄσεμνα θεάματα.

Οἱ δὲ «Ἐκκλ. Καιροὶ» χαρακτηρίζουν ὡς «χονδροειδῆ ἀγυρτείαν» τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν θιασαρχῶν, ὅτι ἡ μόδα αὐτη τῶν γυμνικῶν ἐπιδείξεων ἔχει «αἰσθητικὸν λόγον»· ἐνῷ τοὐναντίον ἡ μόδα αὐτὴ «ἐξαχρειώνει ἐκτελεστὰς καὶ θεατάς».

Αὐτὰ λέγονται εἰς τὴν . . . ὀπισθοδρομικὴν Ἀγγλίαν. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅμως τὴν . . . . προωδευμένην (!) αἱ τοιαῦται ἐπιδείξεις τῆς ἐξαχρειούσης γυμνότητος γίνονται ὄχι μόνον εἰς τὰ θέατρα, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντα δρόμον καὶ δημόσιον τόπον. Τὸν δὲ χειμῶνα ἀναλαμβάνουν αἱ ἐφημερίδες νὰ συμπληρώνουν διὰ τῶν ἀνηθίκων εἰκόνων καὶ τῶν δημοσιευμάτων.

Περισσότερον βέβαιοι διὰ τὸ πνεῦμα!

Ὁ Ἄγγλος καθηγητὴς τῆς Ἀστρονομίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Καίμπριτζ Ἀρθοῦρος Ἔντιγκτον, εἰς τὸ περίφημον βιβλίον του «ἡ φύσις τοῦ φυσικοῦ κόσμου», τὸ ὁποῖον (ὅπως ἐγράφομεν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον) ἐκδοθὲν τῷ 1928 ἐδημιούργησε νέαν ἐποχὴν διὰ τὴν ἐπιστήμην, καὶ εἰς τὸ κεφάλαιον: «Πνεῦμα καὶ ὕλη» ἐξετάζων τὴν σχέσιν μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἀντικειμένων, καταλήγει εἰς τὸ ἑξῆς συμπέρασμα: «Εἴμεθα περισσότερον βέβαιοι ὅτι ὑπάρχει πνεῦμα, παρὰ ὅτι ὑπάρχει ὕλη». Καὶ συνεχίζει: «Δὲν πρέπει καθόλου ν' ἀμφιβάλλωμεν ὅτι τὸ πνεῦμα εἶναι τὸ πρῶτον καὶ ἄμεσον ἀντικείμενον τῆς ἡμετέρας πείρας, ὅλα δὲ τὰ ἄλλα γεγονότα τοῦ κόσμου προκύπτουν διὰ συλλογισμῶν, εἴτε ἀπὸ θεωρητικοὺς λόγους, εἴτε καὶ διὰ τῆς λογικῆς ὁδοῦ».

ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

Τὴν προσεχῆ Κυριακὴν θὰ ὁμιλήσουν κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν οἱ κάτωθι θεολόγοι εἰς τοὺς ἱ. ναούς:

Μητροπόλεως ὁ ἀρχιμ. Σεραφεὶμ Παπακώστας. Ὁ αὐτὸς ὁμιλεῖ καὶ τὸ ἀπόγευμα ὥραν 5.

Χρυσοσπηλαιωτίσσης ὁ ἀρχιμ. Ἰγνάτιος Κολιόπουλος.

Ἁγ. Κωνσταντίνου (Ὁμονοίας) ὁ κ. Π. Τρεμπέλας. Ὁ αὐτὸς ὁμιλεῖ καὶ τὸ ἀπόγευμα ὥραν 5.

Ἁγ. Ἀναργύρων (Νέας Ἰωνίας) ὁ κ. Ἀχ. Παπαθανασόπουλος. Ἁγ Ζώνης ὁ κ. Δημ. Παπακωνσταντίνου.

Ἐπίσης ὁμιλοῦν κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν καὶ τὸ ἀπόγευμα οἱ παρεπιδημοῦντες κ. κ. Ἰωάν. Καψιμάλλης ἐν Καβάλλᾳ· Χ. Δέδες ἐν Χανίοις· Ἱεροδ. Λεωνίδας Παρασκευόπουλος ἐν Χίῳ· Χ. Παπαγιάννης ἐν Μυτιλήνῃ· Ἀθ. Φραγκόπουλος ἐν Ἰωαννίνοις· Κωνστ. Λαμπρόπουλος ἐν Ἡρακλείῳ· Κ. Χρόνης ἐν Ναούσῃ καὶ Περ. Φωτόπουλος ἐν Αἰτωλικῷ καὶ Νεοχωρίῳ· καὶ ὁ περιοδεύων κ. Π. Παπαγιάννης ἐν Ξάνθῃ.

Τύποις «ΖΩΗΣ» — Ἱπποκράτους 189, Ἀθῆναι.